

Planter

Svampebekæmpelse i vinterhvede med forfrugt hvede og samtidig reduceret jordbearbejdning

Ved svampebekæmpelse i hvede med forfrugt hvede og samtidig reduceret jordbearbejdning skal der være tilstrækkelig effekt mod både hvedebladplet og Septoria.

Viden om Opdateret 22. marts 2021

Hvedebladplet, også kaldet DTR, kan optræde i de fleste hvedemarker i Danmark. En målrettet bekæmpelse af hvedebladplet er dog oftest kun nødvendigt ved forfrugt hvede og samtidig reduceret jordbearbejdning, da angrebene her er mest udbredte. Planterester fra hvede er nemlig smitekilden og jo flere halmrester, jo mere smitstof. Ved mange planterester i pløjede marker kan der derfor også optræde angreb. I visse år kan angreb også optræde senere i sæsonen i pløjede marker grundet fjernsmitte

Se billeder af hvedebladplet nedenfor.

Sortsforskelle

De dyrkede sorter er alle mere eller mindre modtagelige for hvedebladplet, dog er Informer og Pondus kun mindre modtagelig. Se tabel 1.

Tabel 1. De mest udbredte hvedesorters modtagelighed for svampesygdomme. www.sortinfo.dk.

Sort	Pct. af hvedeareal 2021	Septoria (0-3)	Meldug (0-3)	Gulrust (0-4)	Brunrust (0-3)	Hvedebladplet (0-3)	Aksfusarium (0-3)
Informer	26,4	1	1	1	2	1	1
KWS Extase	14,1	1	1	1	2	2	2
Sortsblanding	10,5	-	-	-	-	-	-
Kvium	8,7	2	1	1	3	2	2
Heerup	7,9	1	1	2	2	2	2
Graham	4,3	2	2	1	3	2	2

Sort	Pct. af hvedeareal 2021	Septoria (0-3)	Meldug (0-3)	Gulrust (0-4)	Brunrust (0-3)	Hvedebladplet (0-3)	Aksfusarium (0-3)
Momentum	4,1	1	1	0	2	2	2
LG Skyscraper	2,7	2	1	1	2	2	2
Chevignon	2,6	2	2	1	2	-	-
Sheriff	2,4	2	1	3	2	2	1
KWS Lili	2,1	2	0	2	3	2	2
KWS Scimitar	1,6	2	3	3	2	2	3
KWS Zyatt	1,5	2	1	3	2	2	2
KWS Firefly	1,5	2	3	2	3	2	3
Pondus	1,5	1	2	0	3	1	2

*0-3 skala, hvor 0 er ikke modtagelig og 3 er meget modtagelig. For gulrust går skalaen til 4 (ekstrem modtagelig).- = manglende data.

Bekæmpelse

Ved forfrugt hvede og samtidig reduceret jordbearbejdning kan hvedebladplet være dominerende i afgrøden. Der er derfor ikke "plads" til Septoria (hvedegråplet), som normalt er problemet i hvede. I andre år har hvedebladplet dårlige udviklingsmuligheder (kulde), og der opstår blandingsinfektioner med både hvedebladplet og Septoria eller kun Septoria. Da udviklingen ikke kendes på forhånd, er det derfor nødvendigt at vælge løsninger, som har tilstrækkelig effekt mod begge svampe.

En tidlig bekæmpelse af hvedebladplet omkring vækststadium 31-32 (1-2 knæ udviklet) kan være aktuel ved udbredte angreb (over 75 procent angrebne planter).

Der bør sættes på en delt aksbeskyttelse ved bekæmpelse af hvedebladplet, nemlig i vækststadium 37-39 (fanebladet synligt til fuldt udviklet) og ca. 14 dage senere. Da svampen kan udvikle sig meget hurtigt, bør fanebladet ikke stå ubeskyttet ret længe. Fra smitten sker, til symptomer ses, går der ved bladfugt og 20-25° C kun 3-8 dage.

Den hurtige udviklingstid gør også, at der ved et meget højt smittetryk kan være rentabel med en relativ sen behandling. Vær opmærksom på midlernes behandlingsfrister. Propulse må senest anvendes i vækststadium 61 (begyndende blomstring).

Billede 1. Hvedebladplet smitter fra halmrester af hvede.

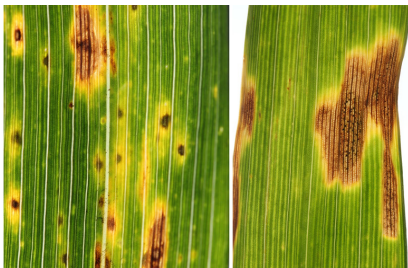

Billede 2. Helt tidlige angreb af hvedebladplet på fanebladet.

Billede 3. Ældre og nye angreb af hvedebladplet på fanebladet.

Billede 4 og 5. Angreb af hvedebladplet til venstre og Septoria til højre. Bemærk at pletterne ved angreb af hvedebladplet altid er mørkere eller lysere i midten, når pletterne bliver større. Bemærk at pletterne ved angreb af Septoria er mere "frkantede", og de sorte frugtlegemer/pyknider er også tydelige.

Løsningsforslag

Se [løsningsforslag i tabellen](#). Forsøgene viser, at der skal benyttes relativ høje doser mod hvedebladplet. Vær opmærksom på midlernes sprøjtefrister og det maksimalt tilladte antal behandlinger, som er angivet i tabellen.

Det fremgår, at Propulse og Proline Xpert er de foretrukne løsninger.

Ved tidlige angreb kan anvendes 0,3 l Proline Xpert. Vær i gulrustmodtagelige sorter opmærksom på, om der skal tilsættes lidt Orius Max.

Ved den delte aksbeskyttelse kan i stadie 37-39 anvendes 0,4-0,5 l Propulse + 0,2 - 0,25 l Orius Max/0,15 - 0,2 l Folicur Xpert. Orius Max/Folicur Xpert forstærker effekten mod rust og Septoria. Ved højt smittetryk af Septoria anbefales det at anvende samme behandling begge gange ved den delte aksbeskyttelse (Propulse må senest anvendes i vækststadium 61, begyndende blomstring). Ved lavt smittetryk kan ved den sidste del af aksbeskyttelsen i stadie 55-69 i stedet anvendes 0,45-0,65 l Proline Xpert. Evt. kan der tilsættes 0,25 l Balaya i vækststadium 37-39, hvis der er behov for ekstra effekt mod Septoria.

Løsninger mod knækkefodsyge er ikke medtaget i tabellen, men kan ses i [Knækkefodsyge i vintersæd](#).

Svampemidlernes effekt

Svampemidlernes effekt mod hvedebladplet og andre svampesygdomme kan ses i [Vejledning til bekæmpelse af svampesygdomme i korn](#).

Vær opmærksom på reglerne for den maksimalt tilladte mængde, som man må bruge af visse triazoler. Se nærmere i [Restriktioner i brugen af triazol-svampemidler](#).

Aksfusarium

Ved forfrugt hvede og samtidig reduceret jordbearbejdning kan det i år med fugtige forhold omkring blomstring være aktuelt at bekæmpe aksfusarium for at reducere indholdet af fusariumtoksiner. Et lavere toksinindhold kan kun værdisættes, hvis man er svineproducent eller dyrker brødhvede. Se risikovurderingsskema for fusariumtoksiner i hvede i ["Dansk risikovurderingsskema for fusariumtoksiner i vinterhvede"](#).

For at bekæmpelsen skal have bare nogenlunde effekt, er det meget vigtigt, at bekæmpelsen udføres i løbet af de ca. 8 dage, hvor hveden blomstrer (vækststadium 61-65). Jo flere planterester, jo mindre nedbør vurderes at være nødvendig for at medføre smitte. De mest dyrkede sorters modtagelighed ses i tabel 1. De fleste sorter er middel modtagelige for aksfusarium, mens KWS Scimitar og KWS Firefly er mere modtagelige. Se resultatet af forsøg med kunstig smitte i forskellige sorter i ["Hvedesorters modtagelighed overfor aksfusarium - 2020"](#).

Både Propulse, Proline Xpert, Prosaro, Orius Max og Folicur Xpert har effekt mod aksfusarium ved sprøjtning under blomstring.

I landsforsøg med naturlig smitte er der med 50-75 procent dosering under blomstring kun opnået 35-50 procent reduktion af toksinindholdet.

Emneord

[Jordbearbejdning](#)[Kemisk bekæmpelse](#)[Plantebeskyttelse](#)[+3](#)

Publiceret: 31. marts 2020

Opdateret: 22. marts 2021

Vil du vide mere?

Ghita Cordsen Nielsen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

gcn@seges.dk

+45 8740 5439

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

Tlf. 87 40 50 00

Fax. 87 40 50 10

Email info@seges.dk

